

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Розділ 1. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	5
Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	10
Рекомендації для педагогів, які працюють із дітьми середнього дошкільного віку із ЗПР	16
Розділ 3. ОРІЄНТОВНЕ ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ	19
Розділ 4 ІГРИ ТА ВПРАВИ В РОБОТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	128
Джерела	133

28. Тема. НА СТАВКУ (риби та вужі)

I. ОСВІТНЯ ЛІНІЯ “ДИТИНА У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ”

1. Ознайомити дітей із різноманітним водним світом. Розширити уявлення дітей про мешканців водойм. Формувати уявлення про особливості зовнішньої будови мешканців, умови життя, спосіб пересування, живлення.

Тематична бесіда. Розглядання акваріума, його жителів: риб, жаб, черепах (будова тіла, спосіб життя, харчування).

Дидактична гра “Хто в гості завітав?”

Дидактична гра “Хто що їсть?”

Дидактична гра “Чим схожі, чим різняться?” (Закріплення характерних ознак риб і жаб.)

Дидактична гра “Плаває, стрибає, повзає”. (Карткова гра на закріплення знань про способи пересування та умови життя.)

2. Виховувати бережне ставлення до природи. Створювати сприятливі умови для забезпечення життєвих вражень дітей від спілкування з природою.

Збагачувати пасивний та активний словник дітей лексичними засобами відповідно до теми.

II. ОСВІТНЯ ЛІНІЯ “МОВЛЕННЯ ДИТИНИ”

1. Словниковий запас.

Збагатити активний словник дітей лексичними засобами відповідно до теми:

- іменниками: річка, озеро, ставок, акваріум, риба; словами-назвами риб; частини риби; змія, вуж, жаба, черепаха;

- прикметниками: яскраві, прозорі;

- дієсловами: пливати, квакати, пересуватися, повзати, стрибати;

- прислівниками: швидко, повільно.

Збагачувати пасивний словник дітей словами: молюски, ікра, мешканці, хижі, миролюбні, отруйні.

2. Розуміння мовлення.

Формувати розуміння багатозначності слів (*пливе* – човен, риба, хмара).

3. Розвиток звукового аспекту мовлення.

✓ Ігрова вправа на розвиток фонематичного слуху “Що за вікном?”

✓ Голосова вправа “Жабки”.

У ставок стрибають жабки: плюсь, плюсь, плюсь; (*промовляють тихо*)

жабки дуже плавають раді: плюх! плюх! плюх! (*голосніше*)

Квакають зелені жабки, не вмовкають:

“Кращого купання, як у нас, немає!

– Ква! Ква! Ква!”

(*діти голосно імітують голоси жабок*)

✓ Дихальна вправа “Вітерець” (роздування паперових рибок – подовжений видих через середину язика).

✓ Артикуляційна гімнастика.

✓ Диференціація звуків [к] – [х] – [г].

✓ Логоритмічна вправа “Жабенятко”.

Скаче, скаче жабенятко, (*руки на поясі, високо підстрибують*)

змерзли в нього лапенятка. (*почергово високо підіймають ноги*)

Де б йому в річці
та знайти штанці.

(виконують хвилеподібні рухи руками)
(нахиляються вниз, проводять долонями
по ногах знизу вгору)

Маленькі, зелененькі, у крапочку! (на кожне слово роблять стрибок)

✓ Ознайомлення з короткими і довгими словами.

4. Розвиток граматичної будови мовлення.

Вправлення в узгодженні прикметників з іменниками у роді та числі; у вживанні іменників у родовому відмінку.

Дидактичні ігри: "Кого бачив?", "Що у кого?", вживання місцевого відмінка (дидактична гра "Хто де мешкає?").

Побудова речень із прийменниками *в, у, на, біля*. (Щука живе в річці. Кит живе у морі. Жаба живе біля річки. Черепаха сидить на піску.)

5. Розвиток мовлення.

Відгадування загадок про мешканців водойм.

Складання простої описової розповіді за зразком та з опорою на навідні запитання:

– Як називається? Де живе? Як виглядає (розмір, колір, особливості будови тіла)? Як пересувається?

Вивчення короткого вірша про мешканців водойм (на вибір).

6. Розвиток загальної та дрібної моторики рук.

Мовно-рухлива гра "Рибалки".

Діти виконують рухи відповідно до тексту.

На гачечок черв'ячок
нанизав наш рибачок.

(згинання-розгинання вказівного пальця)

Вудочкою враз змахнув,
ненароком сам пірнув,
по воді руками б'ється,
риба з нього вся сміється.

(імітування закидання вудки)
(діти присідають)
("пливуть")

Пальчикова гра "Пливе човник по воді".

Пливе човник по воді,
на березі – дуб широкий,
біля нього – клен високий.
В клена листя ось таке
в воду падає й пливе.

(дві долоньки утворюють "човник")
(долонями утворюють стовбур широкого дуба)
(показують руками високий клен)
(пальці на руках утворюють "віяло")
(почергово кожною рукою показують хвилі на воді)

Пальчикова гра "Рибки".

Рибки у воді кружляють,
жваво бульбашками грають.

(з'єднують долоні "рибкою", потім вказівними пальцями роблять колові рухи)
(з'єднують долоні, плескають ними, імітуючи випускання бульбашок)

І пірнають, і стрибають,
одна одну доганяють!
Цілий день у воді проводять,
все кружляють у хороводі.

(з'єднують долоні, роблять ними відповідні рухи)
(пучки пальчиків з'єднують, виконують відповідні рухи)
(переплітають пальці, виконують хвилеподібні рухи)
(вказівними пальцями виконують колові рухи)

Робота з ножицями. Вирізування по контуру (рівні короткі лінії).

Гра "Трафарет" (обведи зображення мешканців водойм).

Гра "Прищіпки" (хмаринка з дощиком, сонечко із промінчиками).